

همیشه‌ری اجتماعی

ناگهان کنکور

گپ و گفت با معاون امور آزمون‌های سازمان سنجش درباره کنکور ۱۴۰۲ که با کنکورهای سنوات گذشته تفاوت‌های بنیادین دارد

گفت‌وگو

رابعه تیموری روزنامه‌نگار

آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ در حالی برگزار می‌شود که در یکی، دو سال اخیر ژمه‌های حذف کنکور ورودی دانشگاه‌ها به گوش می‌رسید. شیوه پرگزاری این آزمون که از سال ۱۳۴۷ تاکنون به صورت تستی و یک مرحله‌ای برگزار می‌شد، در سال‌های اخیر به شدت مورد انتقاد صاحب‌نظران قرار گرفته است. این انتقادات و خرده‌گیری‌ها که بی‌پرواه و بی‌منطق به نظر نمی‌رسند، مسئولان راه به تکاپو واداشته تا روش‌های مناسب‌تری را برای اجرای این آزمون نفسگیر و سرنوشت‌ساز طراحی کنند. آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ که نخستین مرحله آن در نیمه دوم دی‌ماه برگزار می‌شود، حاصل این بررسی‌ها و نخستین قدم برای پایان دادن به انتقادات اما و اگرهای پیرامون کنکور ورودی دانشگاه‌هاست. در گفت‌وگویی زیر حسن مروتی، معاون امور آزمون‌های سازمان سنجش آموزش کشور، جزئیات برگزاری آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ را شرح داده است.

امسال تعداد داوطلبان کنکور در مقایسه با سال‌های گذشته چه تفاوت‌هایی داشته است؟

در آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ حدود ۹۸۰ هزار داوطلب شرکت کردند که در مقایسه با آمار سال گذشته حدود ۲۰۰ هزار داوطلب کاهش داشته‌ایم.

چرا آمار داوطلبان کاهش پیدا کرده است؟

تعداد زیادی از داوطلبان کنکور، دانش‌آمواران سال آخر دوره متوسطه دوم هستند. چون این نوبت از کنکور در دی‌ماه برگزار می‌شود، هنوز تعدادی از آنها سرفصل‌های دروس را به صورت کامل آموزش ندیده‌اند و به همین دلیل در آزمون شرکت نمی‌کنند.

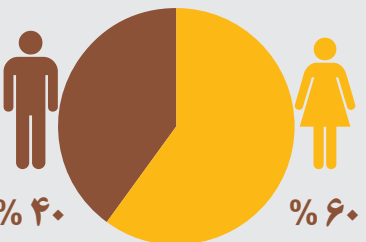
اگر آمر حله‌ای شدن آزمون ورودی دانشگاه‌ها را یک مزیت برای داوطلبان به‌شمار آوریم، با این شرایط تعدادی از دانش‌آمواران امکان استفاده از این فرصت را از دست می‌دهند.

این کنکور یک نوبت فوق‌العاده است که برگزار می‌شود و اگر کسی نتواند از آن استفاده کند، در آوری، با این شرایط تعدادی از دانش‌آمواران امکان استفاده از این فرصت را از دست می‌دهند.

اینفو گرافیک

لادن حبیبی روزنامه‌نگار

گوی سبقت در دستان خاتمه‌ها درصد شرکت‌کنندگان در کنکور دی‌ماه امسال به تفکیک خانم‌ها و آقایان

۷۴٪ شرکت‌کنندگان گروه علوم آزمایشی هنر، زن هستند.

۶۵٪ داوطلبان گروه آزمایشی ریاضی و فنی، مرد هستند.

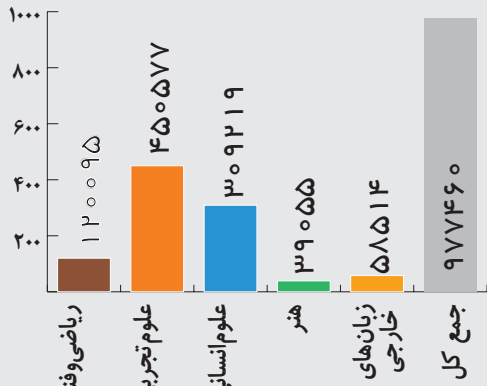
علوم تجربی پیشتاز است

در آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ تعدادی از گروه‌های آزمایشی همچنان پیشتازی می‌کنند و مورد توجه و استقبال داوطلبان قرار گرفته‌اند. در گزارش زیر شرایط گروه‌های آزمایشی مختلف به زبان اعداد و ارقام بیان شده است.

۹۷۷/۴۶۰

تعداد داوطلبانی است که در آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ شرکت می‌کنند.

تعداد شرکت‌کنندگان رشته علوم تجربی از رشته‌های دیگر بیشتر است

گزارش

موافقان و مخالفان تغییر کنکور

داوطلبان کنکور درباره آزمون

سال ۱۴۰۲ نظرات متفاوتی دارند

وقتی در بر همان باشنه سال‌های قبل می‌چرخید و در هیچ‌یک از مراحل برگزاری آزمون پرچالش کنکور، نقطه مبهم و سؤال برانگیزی وجود نداشت، داوطلبان با نگرانی‌های بسیاری روبه‌رو بودند اما امسال که قرار است آزمون و امتحانی را پشت سر بگذارند که پس از نیم‌قرن تغییراتی اساسی داشته، دلشوره‌ها و ابهامات آنها دوچندان شده است. گزارش زیر شرح نظرات داوطلبان کنکور ۱۴۰۲ درباره تغییرات کنکور امسال است.

سطح علمی امتحان نهایی متغیر است

محمد مهدوی در پایه دوازدهم رشته علوم انسانی درس می‌خواند. او معتقد است با برگزاری کنکور به شیوه مصوب سال ۱۴۰۲، عده‌ای از داوطلبان آسیب می‌بینند. او می‌گوید: «در دوره‌های مختلف امتحانات نهایی سطح امتحانات متفاوت است و سوالات گاهی با سبیل‌گیری و گاهی با سخت‌گیری طراحی می‌شوند. در هر یک از این دوره‌ها نمرات برتر متفاوت هستند و در دوره‌های که امتحان مشکل است، نمره ۱۸ هم یک نمره برتر و تاب به شمار می‌آید، اما وقتی امتحان ساده‌تر برگزار می‌شود، شاید افراد متوسط هم امتحان را با کسب نمره ۲۰ بگذرانند. در چنین شرایطی چطور می‌توان ارزش نمرات را یکسان در نظر گرفت؟» مهدوی مقایسه نمرات دانش‌آمواران نظام جدید و فارغ‌التحصیلان نظام قدیم آموزشی را صحیح نمی‌داند و توضیح می‌دهد: «در محاسبه نمره کل کنکور، نتایج امتحان نهایی سال آخر مقطع متوسطه به‌عنوان سابق تحصیلی محاسبه می‌شود. این در حالی است که در نظام قدیم در پایه سوم دبیرستان که معادل پایه یازدهم فعلی است، امتحان نهایی برگزار می‌شد و در نظام فعلی آموزش‌پرورش امتحانات پایه دوازدهم به‌صورت نهایی برگزار می‌شود. بنابراین مقایسه نمرات سال یازدهم با نمرات سال دوازدهم درست و منطقی نیست.»

قدمی برای رفع نقایص سیستم آموزشی

«نازنین وطن‌دوست» تغییرات کنکور را قدمی برای رفع نقایص سیستم‌گزینش دانشجوی کشور می‌داند و می‌گوید: «اعمال این تغییرات به شایسته‌گزینی کمک می‌کند و کسانی که در آموزشگاه‌های کنکور و با صرف مبالغ میلیونی مهارت‌نست‌سنزی را آموختند، به جای داوطلبان باسواد صندلی‌های رشته‌های خاص را بر نمی‌کنند.» این دانش‌آمویر بزرگ‌دانش‌آمویر معتقد است محاسبه معدل و سوابق تحصیلی در نمره نهایی کنکور، در فرآیند ورود به دانشگاه محدودیت‌هایی به‌وجود می‌آورد که سبب ایجاد عدالت آموزشی می‌شود. او می‌گوید: «عده‌ای از دانش‌آمویران فکر می‌کنند با این شیوه‌گزینش دچار ضرر و زیان می‌شوند و با وجود داشتن آماجگی و شایستگی نمی‌توانند تبه مناسبی به‌دست‌آورند اما برای من سؤال است کسی که درس را به خوبی مطالعه می‌کند و آزمون نهایی مدرسه را با موفقیت پشت سر می‌گذارد، چطور ممکن است در کسب نتیجه نهایی متضرر شود؟ این شیوه‌گزینش، دانش‌آمویران را مجاب می‌کند که عمیق و کیفی درس بخوانند و در درازمدت به رفع نقایص سیستم آموزشی کشور می‌انجامد. البته این طرح هم بدون نقص نیست و باید بخش‌هایی از آن مدنظر شرایط ترمیم معدل تصحیح و بازنگری شود.»

خلاصه‌گفت‌وگو

در نتیجه نهایی آزمون سراسری دروس عمومی حذف نشده، بلکه جزء ۴۰ درصد سوابق تحصیلی قرار گرفته است. ۲۶ درصد از ۴۰ درصد سوابق تحصیلی را دروس عمومی و ۱۴ درصد را دروس اختصاصی تشکیل می‌دهند.

حسن مروتی: به دلیل احتمال سوءاستفاده، نمی‌توانیم جزئیات اقداماتی را که برای پیشگیری از تقلب انجام شده، مطرح کنیم، ولی امسال ما کلیه تمهیدات و امکانات خود را به کار بردیم تا آن‌شاءالله این اتفاق تکرار نشود.

آموزش و پرورش تصمیم گرفته ترمیم معدل و سوابق تحصیلی این گروه از دانش‌آمویران در چند نوبت انجام شود و یک نوبت آزمون در دی ماه و مرحله دیگر در خرداد ماه برگزار می‌شود.

ما برای پذیرش در رشته‌های مختلف حد نصاب نمره نداریم و از میان کسانی که برای حضور در آن رشته اظهار علاقه‌مندی کرده‌اند به ترتیب سبهمی‌بندی مناطق براساس تجربیات چندین ساله ما تعیین شده‌اند و سعی کرده‌ایم توان علمی دانش‌آمویران مناطق کم‌پرخوردار با مناطق هم‌ترازشان سنجیده شود. اما تبه‌بندی جزئی مناطق آموزشی عمل‌امکان پذیر نیست و ما اگر بخواهیم عدالت آموزشی واقعی اتفاق بیفتد، باید سطح علمی مدارس مناطق کم‌پرخوردار را تقا دهیم.

سعی کرده‌ایم توان علمی دانش‌آمویران مناطق کم‌پرخوردار با مناطق هم‌ترازشان سنجیده شوند، اما رتبه‌بندی جزئی مناطق آموزشی عملاً امکان‌پذیر نیست و ما اگر بخواهیم عدالت آموزشی به معنای واقعی اتفاق بیفتد، باید سطح علمی مدارس مناطق کم‌پرخوردار را ارتقا دهیم.

چنانچه حدنصاب نمره قبولی را کسب کنند، نتایج کنکور سال گذشته برای آنها معتبر است و در غیر این صورت نمی‌توانند از رتبه سال گذشته خود برای ورود به دانشگاه استفاده کنند. به دلیل احتمال سوءاستفاده، نمی‌توانیم جزئیات اقداماتی را که برای پیشگیری از تقلب انجام شده، مطرح کنیم، ولی امسال ما کلیه تمهیدات و امکانات خود را به کار بردیم تا آن‌شاءالله این اتفاق تکرار نشود.

حذف در نتیجه نهایی آزمون سراسری دروس عمومی و ۴۰ درصد سوابق تحصیلی قرار گرفته است. ۲۶ درصد از ۴۰ درصد سوابق تحصیلی را دروس عمومی و ۱۴ درصد را دروس اختصاصی تشکیل می‌دهند. البته بعضی از داوطلبان در پاسخگویی به سؤالات دروس اختصاصی عملکرد بهتری دارند و با حذف دروس عمومی از آزمون تستی کنکور موافق هستند. با توجه به حواشی پیش آمده در کنکور سال گذشته، برای پیشگیری از تقلب در کنکور امسال چه تمهیداتی اندیشیده شده است؟

در آزمون سراسری سال گذشته از ۸۵۷ داوطلب وسایل ارتباطی غیرمجاز گرفته و به‌عنوان تخلف در آزمون صورت‌جلسه شد. علاوه بر این تخلف‌های ثابت شده، ما شبهات را داشتیم. یعنی افرادی که تخلف آنها محرز نشده بود، اما رتبه آزمون آنها با سوابق تحصیلی‌شان قابل قیاس نبود و تفاوت بسیار زیاد این املاک ارزیابی، شبیهه تقلب را ایجاد می‌کرد. این گروه از داوطلبان موظف شدند در آزمون رفع شبیهه برای حداکثر ۳ درس شرکت کنند و

در رشته‌های مختلف، بر فرآیند کنکور چه تأثیری داشته است؟ بسیاری از دانش‌آمویران معتقدند پذیرش بدون آزمون دانشجویان با ملاک‌های علمی انجام نمی‌شود و این شیوه‌گزینش باعث دلسردی و بی‌انگیزی داوطلبان کنکور می‌شود.

در بسیاری از رشته‌ها به دلیل اینکه تعداد متقاضیان از ظرفیت و صندلی‌های آن رشته کمتر است، بدون کنکور و براساس معدل دانشجویی پذیرند. شرایط ایده‌آل همه رشته‌ها این است که فرد براساس علاقه‌مندی خود وارد دانشگاه شود و در دانشگاه‌ها طوری برنامه‌ریزی کنند که فرد در صورت داشتن استعداد و آمادگی

عکس هنرمند آیدر طیار